

# MAT 110 ANALİZ II

## Seriler

Ankara Üniversitesi

12. Hafta

### Tanım 8.2.1.

Her  $k \in \mathbb{N}$  için  $a_k \geq 0$  olsun.

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisine negatif olmayan terimli seri adı verilir.

## 8.2. Negatif Olmayan Terimli Seriler İçin Yakınsaklık Testleri

### Teorem 8.2.2.

Her  $k \in \mathbb{N}$  için  $a_k \geq 0$  olsun.

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisinin yakınsak olması için gerek ve yeter şart bu serinin  $(s_n)$  kısmi toplamlar dizisinin üstten sınırlı olmasıdır.

### Örnek 8.2.3. (Harmonik Seri)

$\alpha > 1$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^\alpha}$$

serisi yakınsaktır. Gösteriniz.

## Teorem 8.2.4. (Karşılaştırma Testi)

$\forall k \in \mathbb{N}$  için  $a_k \geq 0$ ,  $b_k \geq 0$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k \quad \text{ve} \quad \sum_{k=1}^{\infty} b_k$$

serilerini dikkate alalım.  $k_0 \in \mathbb{N}$  ve  $\forall k \geq k_0$  için

$$a_k \leq \lambda b_k$$

olacak şekilde  $\lambda > 0$  sayısı mevcut olsun. Bu durumda

- (i)  $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$  serisi yakınsak ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi de yakınsaktır.
- (ii)  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi ıraksak ise  $\sum_{k=1}^{\infty} b_k$  serisi de ıraksaktır.

### Örnek 8.2.5. (Harmonik Seri)

$0 < \alpha < 1$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^{\alpha}}$$

serisinin ıraksak olduğunu gösteriniz.

### Sonuç 8.2.6. (Harmonik Seri)

Örnek 8.1.10, Örnek 8.2.3 ve Örnek 8.2.5 dikkate alınırsa

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1}{k^{\alpha}} \sim \begin{cases} \text{Yakınsak} & ; \alpha > 1 \\ \text{İraksak} & ; \alpha \leq 1 \end{cases}$$

olduğu sonucu elde edilir.

Örnek 8.2.7.

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\cos^2 k}{k(k+1)}$$

serisinin karakterini inceleyiniz.

### Teorem 8.2.8. (Karşılaştırma Testinin Limit Formu)

$\forall k \in \mathbb{N}$  için  $a_k \geq 0$ ,  $b_k > 0$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k \quad \text{ve} \quad \sum_{k=1}^{\infty} b_k$$

serilerini dikkate alalım.

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_k}{b_k} = L$$

ifadesi mevcut olsun. Bu durumda

## 8.2. Negatif Olmayan Terimli Seriler İçin Yakınsaklık Testleri

(i)  $0 < L < +\infty$  ise

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

ve

$$\sum_{k=1}^{\infty} b_k$$

serilerinin karakterleri aynıdır.



## 8.2. Negatif Olmayan Terimli Seriler İçin Yakınsaklık Testleri

(ii)  $L = 0$  ise

$$\sum_{k=1}^{\infty} b_k$$

serisi yakınsak olduğunda

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisi de yakınsaktır.

(iii)  $L = +\infty$  ise

$$\sum_{k=1}^{\infty} b_k$$

serisi ıraksak olduğunda

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisi de ıraksaktır.

## Sonuç 8.2.9. (Limit Testi)

$\forall k \in \mathbb{N}$  için  $a_k \geq 0$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisi verilsin ve

$$\lim_{k \rightarrow \infty} k^{\alpha} a_k = L$$

olsun.

$$(i) \quad 0 \leq L < +\infty \text{ ve } \alpha > 1 \quad \implies \quad \sum_{k=1}^{\infty} a_k \text{ serisi yakınsaktır.}$$

$$(ii) \quad L > 0 \text{ ve } \alpha \leq 1 \quad \implies \quad \sum_{k=1}^{\infty} a_k \text{ serisi ıraksaktır.}$$

Örnek 8.2.10.

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{\ln k}{\sqrt{k+1}}$$

serisinin karakterini inceleyiniz.

### Teorem 8.2.11. (D'Alembert Oran Testi)

$\forall k \in \mathbb{N}$  için  $a_k > 0$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisini dikkate alalım.

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_{k+1}}{a_k} = r$$

olsun.

## 8.2. Negatif Olmayan Terimli Seriler İçin Yakınsaklık Testleri

Bu durumda

(i)  $r < 1$  ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi yakınsaktır.

(ii)  $r > 1$  ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi ıraksaktır.

(iii)  $r = 1$  ise şüpheli durum vardır, yani  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$

serisinin yakınsak ya da ıraksak olması üzerine kesin birşey söylenemez.

Örnek 8.2.12.

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{2^k k!}{k^k}$$

serisinin karakterini inceleyiniz.

## Teorem 8.2.13. (Cauchy Kök Testi)

$\forall k \in \mathbb{N}$  için  $a_k \geq 0$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisini dikkate alalım.

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{a_k} = r$$

olsun. Bu durumda

- (i)  $r < 1$  ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi yakınsaktır.
- (ii)  $r > 1$  ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi ıraksaktır.
- (iii)  $r = 1$  ise şüpheli durum vardır.



Not 8.2.14.

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisi için

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_{k+1}}{a_k} = r$$

olduğunda

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{a_k} = r$$

sağlanır.

## 8.2. Negatif Olmayan Terimli Seriler İçin Yakınsaklık Testleri

O halde

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{a_{k+1}}{a_k} = 1$$

olması durumunda

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[k]{a_k} = 1$$

olacağından D'Alembert oran testinde seri için şüpheli durum çıktığı takdirde Cauchy kök testinin uygulanması faydasızdır.

Örnek 8.2.15.

$$\sum_{k=1}^{\infty} \left( \frac{k+1}{k} \right)^{k^2}$$

serisinin karakterini inceleyiniz.

### Teorem 8.2.16. (Raabe Testi)

$\forall k \in \mathbb{N}$  için  $a_k > 0$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisini dikkate alalım.

$$\lim_{k \rightarrow \infty} k \left( \frac{a_k}{a_{k+1}} - 1 \right) = r$$

olsun. Bu durumda

- (i)  $r > 1$  ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi yakınsaktır.
- (ii)  $r < 1$  ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi ıraksaktır.

Örnek 8.2.17.

$$\sum_{k=1}^{\infty} \frac{1.3.5\dots(2k-1)}{2.4.6\dots(2k)}$$

serisinin karakterini inceleyiniz.

## Teorem 8.2.18. (Logaritmik Test)

$\forall k \in \mathbb{N}$  için  $a_k > 0$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisini dikkate alalım.

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\ln\left(\frac{1}{a_k}\right)}{\ln k} = L$$

olsun. Bu durumda

- (i)  $L > 1$  ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi yakınsaktır.
- (ii)  $L \leq 1$  ise  $\sum_{k=1}^{\infty} a_k$  serisi ıraksaktır.

Örnek 8.2.19.

$$\sum_{k=3}^{\infty} \frac{1}{[\ln(\ln k)]^{\ln k}}$$

serisinin karakterini inceleyiniz.

### Teorem 8.2.20. (Cauchy Benzerlik Testi)

$\forall k \in \mathbb{N}$  için  $a_k \geq 0$  ve  $a_{k+1} \leq a_k$  olmak üzere

$$\sum_{k=1}^{\infty} a_k$$

serisini dikkate alalım. Bu durumda

$$\text{''} \sum_{k=1}^{\infty} a_k \text{ serisi yakınsak} \iff \sum_{p=0}^{\infty} 2^p a_{2^p} \text{ serisi yakınsak''}$$

gerçeklenir.

Örnek 8.2.21.

$$\sum_{k=2}^{\infty} \frac{1}{k \ln k}$$

serisinin karakterini inceleyiniz.